

SIDA LOO HELO AMAR KA ILAALINTA RABSHADAHA QOYSKA

Haddii aad ku jirto khatar degdeg ah, wac 911. Waxa kale oo aad wici kartaa khadka Qaranka ee Rabshadaha Qoyska 1-800-799-SAFE (7233) iyo 1-800-787-3224 (TTY) ama qoraal u dir "bilow" 88788.

Waxaad ka heli kartaa ilo kaa caawiya inaad samayso qorshe badbaado onlaynka, maktabadda, iyo hoyga ka hortaga rabshadaha qoyska ee deegaankaaga iyo hadgudubka galmada. Eeg halkan <https://andvsa.org/find-help/member-programs/> si aad u hesho agabka rabshadaha qoyska ee deegaanka iyo hoyga hadgudubka galmada.

Haddii aad qabtid su'aalo ama haddii aad u baahan tahay turjumaan, weydii maxkamadda degaankaaga caawimaad.

Waa maxay Amarka Ilaalinta Rabshadaha Qoyska?

- Amarka ilaalinta waxa saxeexay xaakim oo ku amraya qof kale inuu sameeyo ama aanu samayn waxyaalaha qaarkood si aad u badbaado. Tusaale ahaan, amarada ilaalinta waxay caadi ahaan u sheegaan qofka kale inuu kaa fogaado oo aanu kula soo xidhiidhin.
- Waxaad ka xaraysan kartaa cabasho maxkamadda si aad u codsato amar ilaalin ah haddii qof uu kugu sameeyo fal rabshad guri. Waxa kale oo aad u xarayn kartaa magaca carruurtaada ama qof aad masuul sharci ah u tahay.
- Weydiinta amar ilaalin la mid ma aha in aad dembi u sheegto booliiska. Waxa aad xaq u leedahay in aad booliiska uga warbixiso dembi wakhti kasta.
- Tilmaamahan ayaa sharaxaya sida loo codsado amarka ilaalinta rabshadaha qoyska. Waxaad macluumaad dheeraad ah ka heli kartaa ak-courts.info/pub22.

Sideen maxkamada uga codsadaa amar ilaalin ah?

Foomamka PDF ee la buuxin karo

- Gudbi *Dacwood Amarka Ilaalinta Rabshadaha Guriga*. Hal qof, isticmaal foomka [DV-100](#). In ka badan hal qof (tusaale ahaan, adiga iyo carruurtaada), isticmaal [DV-100M](#).
- Dhammaan foomamka rabshadaha qoyska ee dadweynaha waxaa laga heli karaa onlayn halkaan ak-courts.info/dvforms.

Dacwood Wizard

- Halkii aad si toos ah u buuxin lahayd foomka codsiga, waxaad isticmaali kartaa Wizard-ka Dacwood, barnaamij internet ah oo kugu hagaya habka. Dhamaadka, waxaad heli doontaa dacwood aad ka xareyn karto maxkamadda.
- Waxaa laga heli karaa onlayn halkaan ak-courts.info/dvwizard.

Sideen u buuxin karaa dacwood?

Dacwoode. "Dacwoode" waa qofka lagu ilaalin doono amarka ilaalinta. Haddii aad adigu buuxinayso dacwooda, adiga ayaa ah dacwoode. Haddii aad buuxinayso dacwooda ilmo aan qaan-gaarin, ilmuhu waa dacwooda. Qor magaca ilmaha, taariikhda dhalashada, iyo xidhiidhka aad la leedahay ilmaha.

Jawaab bixiye. "Jawaab celiye" wa qofka aad codsanayso in laga ilaaliyo. Waa inaad keentaa jawaab bixiyaha magaciisa koowaad iyo kan dambe iyo, haddii aad taqaano, taariikhda dhalashada. Haddii jawaab-celiye uu yahay ilmo aan qaan-gaarin, waxaa waxtar leh in la sheego magaca waalidka, mas'uulka, ama qofka kale ee sharci ahaan mas'uulka ka ah ubadka.

Lambarka Kiis. Ha ku qorin khadkan - shaqaalaha maxkamadda ayaa ku qori doona nambar oo kuu buuxin doona.

Noocyada Awaamiirta Ilaalinta ee aad Weydiisan karto.

- **Amarka Ilaalinta ee Muddada gaaban** (waxa kale oo loo yaqaan amarka "ex parte") waxay ku siinaysaa difaac degdeg ah. Waxay soconaysaa 20 maalmood ilaa uu garsooruhu kordhiyo. Garsooruhu waxa uu awoodaa in uu bixiyo ama diido codsiga ku salaysan kaliya waxa aad ku qorto codsiga iyo waxa aad ka marqaati kacdo marka la joogo dhageysiga, hadii uu jiro dhageysi. Garsooruhu waxa uu bixin karaa amarkan ilaalinta ah isaga oo aan u sheegin dacweeyaha in aad gudbisay cabasho, iyo adiga oo aan dhegaysan dacwad-qaade. Ma aha inaad u sheegto dacweeyaha inaad codsanayso amar ilaalin ah, laakiin haddii aad samaysay, sax sanduuqa foomka oo u sheeg garsoorka sida aad isku dayday inaad u sheegto jawaab-celiyaha aad waydiisatay amarka ilaalinta.
- **Amarka muddada-dheer** wuxuu socon karaa ilaa hal sano. Garsooruhu waxa uu kaliya bixin karaa amar wakhti dheer dhegaysi ka dib. Dacwooduhu waa inuu helaa ugu yaraan 10 maalmood ogaysiis ah dhegeysiga maxkamadda oo uu helo fursad uu ku hadlo dhegeysiga. Haddii dacweysanuhu lahaa ogeysiis, laakiin uu doortay inuusan imaanin dhageysiga, garsooruhu wali wuu bixin karaa amarka. Saraakiisha booliiska ama askarta ayaa mas'uul ka ah in ay ogeysiiyaan jawaab-celiyaha dhageysiga.
- **Amarka muddada-gaaban iyo midka-dheer labadaba.** Haddii aad rabto labada nooc ee dalabka, calaamee labada sanduuq ee codsigaaga. Haddii aad codsato labada amar, oo amarkaaga muddada-gaaban la oggolaado, maxkamaddu waxay ballansanaysaa dhegaysi marka garsooruhu go'aan ka gaadho amarka ilaalinta muddada-dheer. Eedayanuhu waxa uu haystaa fursad uu kaga soo qayb galo dhageysiga oo uu ka doodo amarka. Haddii amarka muddada-gaaban aan la ogolaan, maxkamadda waxaa laga yaabaa ama ma ballansan karto dhageysi waqti dheer ah.

Xiriirka ka dhexeeya dacwoodaha iyo jawaab bexiyaha. Si aad u hesho amarka ilaalinta rabshadaha qoyska, waa inaad nooc xidhiidh ah la yeelataa jawaab bixiyaha. Bogga 5 ee tilmaamahan waxa ku yaal liis ah xidhiidhada u-qalmiitanka. Calaamadee sanduuqa foomka ku habboon xidhiidhkaaga. Haddii aadan lahayn mid ka mid ah cilaqaadkan, waxaa laga yaabaa inaad u qalanto Amarka Ilaalinta Galmada ama Xadgudubka Galmada. Eeg tilmaan-bixinta Codsiga Amarka Ilaalinta ee ka dhanka ah Daba-galka ama Xad-gudubka Galmada (fomka [CIV-751](#)) wixii macluumaad dheeraad ah.

Sharax Rabshadaha Qoyska. Si loo soo saaro amar ilaalin ah, garsooruhu waa inuu go'aamiyaa in dambiga rabshadaha qoyska dhacay iyo in kale. Uma baahnid inaad ogaato magacyada dembiyadan ama midka gaarka ah ee adiga kugu dhacay, laakiin waxaad u baahan tahay inaad si faahfaahsan u sharaxdo waxa uu dacwuhu ku sameeyey adiga ama carruurtaada. Isku day inaad ku darto taariikhaha iyo meelaha haddii aad xasusato. Dhammaadka tilmaamahan waxaa ku qoran liiska dembiyada rabshadaha qoyska.

Ilaalinta la codsaday. Ugu yaraan, amarka ilaalintu wuxuu u sheegaa jawaab-celiye inuusan samayn rabshad qoys, daba-gal, ama dhibaatayn ka dhan ah, ama aanu kugu hanjabin inuu sidaan sameeyo. Foomka codsiga waxa uu taxayaa tusaalooyin badan oo ku saabsan ilaalinta kale ee laga yaabo inaad rabto inaad weydiiso. Ilaalinta qaar ayaa kaliya lagu heli karaa nidaamka ilaalinta muddada-dheer. Ka fikir waxa ku dareensiin kara badbaado iyo waxa kuu ogolaanaya inaad dib u bilowdo noloshada. Haddii aad rabto inaad waydiiso garsooraha inuu ku amro dacweeyaha inuu bixiyo kharashaadka ka dhashay rabshadaha qoyska, tax faahfaahinta kharash kasta iyo qaddarka lacageed ee gaarka ah. Hubi inaad keento dukumeenti ku saabsan kharashyada (biilka caafimaadka, rasiidhada ama qiyaasaha kharashka lagu bedelayo hantida burburtii, iwm.) dhageysiga wakhtiga dheer.

Xannaanada Ilmaha iyo Masruufka Ilmaha. Haddii adiga iyo la dacweeyaha aad carruur wada leedihiin, waxaad weydiisan kartaan garsoorka inuu sameeyo amarro ku meel gaar ah oo ku saabsan halka ay carruurta ku noolaan doonaan. Si faahfaahsan u sharax goorta aad isleedahay waa inaad carruurta haysado iyo goorta uu la dacwooyaha yeelanayo carruurta, iyo sida carruurta la isu weydaarsado idinka dhexdiinna haddii uu jiro amar ilaalin ah. Waxaad sidoo kale codsan kartaa in dacweeyaha uu ku siiyo masruufka ilmaha. Haddii aad codsato masruufka ilmaha, sii garsooraha inta ugu badan ee suurtoogalka ah ee ku saabsan dakhliga jawaab-celiye. Isku day inaad soo qaadato koobiyada foomamka cashuuraha iyo waraaqaha lacag bixinta adiga iyo dacweeyaha labadaba dhagaysiga wakhtiga dheer.

Caawinad Dhaqangeliyasha Sharciga. Haddii aad caawimaad uga baahan tahay booliiska deegaanka ama ciidamada si aad ugu soo laabato gurigaaga, ama aad u hesho alaabtaada gaarka ah, xayawaanka rabaayada ah, ama carruurtaada, u sharax garsooraha waxaad u baahan tahay caawimo.

Macluumaadka ku saabsan jawaab-celiye. Macluumaadkan ayaa ka caawin doona sharci fulinta inay helaan jawaab-celiye si ay u siiyaan jawaab-celiyaha koobiga amarka ilaalinta iyo ogaysiis kasta oo ku saabsan dhegeysi kasta oo waqti dheer ah. Haddii saraakiisha fulinta sharciga aysan heli karin jawaab-celiye si uu u sameeyo adeeggan, markaa amarka ilaalinta lama dhaqangelin karo, **marka aad bay muhiim u tahay** inaad bixiso macluumaad gaar ah intii suurtagal ah. Xaashida Macluumaadka Dhaqangelinta Sharciga sirta ah (foomka [DV-127](#)) ee ku lifaaqan codsiga ayaa ku siinaysa meel aad ku bixiso tafaasiil dheeraad ah. Hubi inaad sidoo kale buuxisay foomka DV-127 sida ugu dhammaystiran ee aad awoodid.

Macluumaadka ku saabsan Dacwoodaha. Maxkamaddu waa inay awood u leedahay inay kula soo xiriirto dhageysiga maxkamadda iyo inay ku siiso waraaqo, sidaas darteed aad bay muhiim u tahay inaad siiso maxkamadda lambarka taleefankaaga hadda, iimaylka haddii aad mid leedahay, iyo ciwaanka boostada. Haddii aad codsato, macluumaadkan waxa lagu ridi karaa baqshad gaar ah oo ay heli karaan shaqaalaha maxkamadda oo keliya ee aanay heli karin dacweeyaha. Haddii aad rabto in aad xogtaada xidhiidhka ka dhigto mid sir ah, u sharax karraaniga maxkamada marka aad xaraynayso codsigaga.

Saxeex oo xarayso Dacwooda. Saxeex codsigaaga karraaniga maxkamadda hortiiisa. Haddii aanu jirin nootaayo ama karraaniga maxkamadda oo la heli karo, saxeex codsiga oo ku soo lifaaq Shahaado-is-cadeeye (Notaye Available) (foomka TF-835). Markaad saxiixdo codsiga, waxaad ku dhaaranaysaa in wax kasta oo aad ku qortay ay run yihiin. Haddii aad codsigaga u xarayso si elektaroonig ah, koobi kaydso haddii aad si badbaado leh u samayn karto. Haddii aad adigu shakhsi ahaan u xarayso codsiga, karraaniga maxkamadda ayaa kuu samayn doona koobi, kaas oo aad sidoo kale hayso haddii aad si badbaado leh u samayn karto. Codsigaaga waxaad ku xarayn kartaa iimaylka (tusaha iimaylka: <https://courts.alaska.gov/courtdir/efiling.htm#featured-content-1>) ama shaqsi ahaan maxkamada deegaankaaga. Haddii aad kaliya codsanayso dalab wakhti dheer ah, waxaad sidoo kale ku soo diri kartaa boostada (liiska cinwaanada: <https://courts.alaska.gov/courtdir/index.htm>).

Maxaa dhacaya ka dib marka xareeyo codsigayga amarka ilaalinta?

Codsiyada amarrada ilaalinta muddada-gaaban, garsooruhu si dhakhso ah ayuu u eegi doonaa, badiyaa isla maalinta aad xaraystay. Garsooraha waxaa laga yaabaa ama ma qaban karo dhageysi. Waxaad waydiin kartaa karraaniga maxkamada waxa ay yihiin nidaamyada caadiga ah ee deegaanka. U diyaargarow inaad sugto iyo/ama aad telefoon ku heli karto dhegeysigaaga dhawr saacadood ka dib markaad xarayso. Garsooraha ayaa markaa gali doona amar ah inuu bixiyo ama diido amarka ilaalinta.

Haddii aad codsatay kaliya amarka ilaalinta muddada-dheer, karraaniga maxkamadda ayaa ku siin doona ama ku soo diri doona ogaysiis ku saabsan goorta dhegeysiga muddada-dheer uu noqon doono. Garsooraha ayaa go'aamin doona in la bixiyo amarka ka dib marka dhegeysiga la qabto.

Maxaa dhacaya haddii garsooruhu uu diido dacwoodayda amarka ilaalinta muddada gaaban?

Midkoodna waxyaalihii aad ku codsatay codsiga ma jiraan. Si kale haddii loo dhigo, wax walba way sii socon doonaan sidii adigoon waligaa xareynin codsiga. Haddii aad codsatid amar waqti dheer ah, maxkamaddu waxay qabanqaabin kartaa dhageysi (badanaa 2-3 toddobaad gudahood) si aad u dhageysato adiga iyo dacweeyaha labadiinaba haddii aad bixiso amarka muddada dheer iyo in kale.

Maxaa dhacaya haddii garsooruhu ogolaado codsigayga amarka ilaalinta muddada gaaban?

Caawinad danka sharci fulinta katimiid. Haddii garsooruhu ku amro booliiska ama askarta inay gacan ka geystaan fulinta amarka (tusaale, si ay kaaga caawiyaan inaad hanti ama carruur hesho), la xidhiidh sharci fulinta deegaankaaga si aad tan u habayso.

U adeegida la dacweeyaha. Maxkamaddu waxay isla markiiba ogeysiin doontaa fulinta sharciga amarka ilaalinta si ay sharci fulinta isku dayaan inay siiyaan jawaab-celiyaha nuqul. Tan waxa loo yaqaan "u-adeegista" amarka ilaalinta. Sarkaal booliis, askari dowladeed, ama VPSO ayaa mas'uul ka ah u adeegida dacwoodaha amarka ilaalinta. Haddii aad rabto inaad ogaato in amarka la bixiyay iyo in kale, waxaad wici kartaa lambarka aan degdega ahayn ee sharci fulinta ama hubi CourtView (waxay qaadan kartaa ilaa 72 saacadood in macluumaadkan lagu cusboonaysiiyo CourtView). **Ha u adeegin jawaabaha naftaada.** Tani waxay noqon kartaa khatar adiga, oo laguma xisaabinayo adeeg arrimo sharci ah. Amarka waxa kaliya oo la fulin doonaa ka dib marka ay u adeegto sharci fulinta.

Ku xadgudubka Amarka Ilaalinta. Marka la dacweeyaha loo geeyo amarka, waxa laga yaabaa in ay dambi tahay in la dacweeyaha uu jebiyo. U sheeg xadgudubyada amarka ilaalinta sharci fulinta deegaankaaga.

Dhageysiga Sosocda. Haddii aad codsato amarka ilaalinta muddada-dheer, maxkamaddu waxay dejin doontaa dhageysi aad adiga iyo la dacweeyaha labadiinaba ku dhageysataan ku saabsan in la bixiyo amarka muddada-dheer iyo in kale. Haddii aadan hubin goorta dhageysiga la qorsheeyay, wac maxkamada deegaankaaga oo weydii.

Beddelka, Fidinta, ama Joojinta Amarka Ilaalinta. Kadib markuu garsooruhu soo saaro amarka ilaalinta, waxaad waydiisan kartaa garsoorka:

- Beddel (wax ka beddel) amarka. Isticmaal *Codsiga si aad wax uga bedesho Amarka Ilaalinta* (foomka [DV-131](#) ama [DV-131M](#)).
- Sii wad amarka muddada-dheer. Isticmaal *Codsii si aad u Kordhiso Amarka Ilaalinta ee Muddada Dheer* (foomka [DV-132](#) ama [DV-132M](#)).
- Jooji amarka. Isticmaal *Codsiga si aad u Burburiso Amarka Ilaalinta* (foomka [DV-133](#) ama [DV-133M](#)).

Foomamkan waxa laga helayaa ayago nuqul warqad ah xafiiska karraaniga maxkamadda, waxaana laga heli karaa onlaynka halkan ak-courts.info/dvforms.

DAMBIYADA KU LUG LEH RABSHADAHA QOYSKA

Si aay ugu qalanto dambiga rabshadaha qoyska:

- Waa in dambi la galaa ama la isku dayo; iyo
- Dembiga waa in uu qof qoyska ka mid ahi ka galay xubin kale oo qoyska ka tirsan; iyo
- Dembigu waa inuu noqdaa mid ka mid ah dembiyada ku taxan sharciga Alaska, ama ku xad-gudub sharci la mid ah magaalo ama gobol kale.

Qeexida "xubnaha qoyska" ee hoos yimaada sharciyada Alaska ee rabshadaha qoyska:

(1) Dadka waaweyn ama carruurta aan qaan-gaarin ee ka mid ah kuwan midkood ama ka badan:

- lamaanaha hadda ama hore
- wada nool ama hore u wada noolaa
- ku dhex jira shukaansi ama xiriir galmo (ama hore u ahaan jiray)
- waxay iskala xidhiidhaan dhiig ama korsasho ilaa "darajada afraad ee kalgacalyka"
- ay qaraabo yihiin ama hore u xidhiidhin guur
- wada dhalaan ilmo

(2) Carruurta yaryar ee qof kasta oo ka mid ah cilaaqaadka qaybta (1).

Liiska dembiyada u qalma amarka ilaalinta rabshadaha qoyska:

Weerarka waa marka uu qof jidh ahaan u dhaawaco qof kale, ama marka uu qof ugu hanjabo inuu jidh ahaan u dhaawaco qof kale oo isla markiiba fulin karo hanjabaadda. Haddii ay jirto hanjabaad, waxaa laga yaabaa inaad awoodo inaad hesho amar ilaalin ah xitaa haddii uusan la dacweyaha ku dhaawacin jir ahaan.

Gubidda ama Dembigu dayacaadda Gubashada waa marka uu qofku waxyeeleeyo hanti qof kale isagoo kicinaya dab ama qarax. Sidoo kale waa dembi dabeed haddii aad ku waxyeeleyso hantidaada dab ama qarax haddii ay qof kale gelisay halis dhaawac jireed oo halis ah.

Tuuggunimo waa marka qof si sharci darro ah u soo galo ama u joogo dhisme qorsheynaya inuu dembi ka galo dhismaha.

Dembi-xumada waa marka qof si ula kac ah u waxyeeleeyo qof kale hantidiisa. Fal-dembiyeedka weli wuu dhici karaa haddii qofku si wadajir ah u leeyahay hantida la dhaawacay.

Gef-dambiyeedku waa marka qof si sharci darro ah u soo galo ama u joogo dhulka, guri, ama gaadhiga.

Arxan-darrada lagula kaco xayawaanka waa marka qof si bareer ah u dilo ama u dhaawaco neef xayawaan ah, ulajeedka ah inuu cabsi geliyo, u hanjabo, ama argaggixiyo qof kale.

Faragelinta xannaanaynta waa marka xubin qoyska ka mid ah uu qaado oo uu hayo ilmo iyada oo aan wax sharci ah loo haysan, qofkuna wuxuu damacsan yahay inuu ka ilaaliyo ilmaha masuulka sharciga ah muddo dheer. Tusaale waxaa ah waalidkii ubadka kaxeeya si uu ubadka uga fogeeyo waalidka kale muddo dheer, iyada oo aan lahayn sharci ah. Ma aha faragelin mas'uuliyadeed marka waalidku ku guuldareysto inuu soo celiyo ubadka waqtigii lagu heshiiyey.

Baadda iyo qasbiddu waa dembiyada loo yaqaan "blackmail." Waxay ku lug leeyihiin qof geysta ama u hanjabaya dhaawac jidheed ama noocyo kale oo waxyeelo ah si ay u helaan hanti qof kale, ama inay ka dhigaan qof kale wax aanu doonayn inuu sameeyo. Tusaale ahaan waa qof ku hanjabaya inuu internetka ku dhiigo wax ceeb ah ilaa aad qofka siiso lacag.

Dhibaatayntu waa marka qof, ulajeedkisu u yahaay inuu dhibaateeyo ama ka cadhaysiiyo qof kale:

- Taleefan la so waco oo la goyniin, si qofka kale aanu u wici karin ama u qabaniin telefon kala; ama
- Wuxuu sameeyaa wicitaano taleefan oo soo noqnoqda saacado aan ku haboonen; ama
- sameeyo wicitaan ama isgaarsiin elegtaroonig ah oo qarsoodi ah ama fisqi ah, ama khatar keenaya xaga dhaawac jireed ama xiriir galmo; ama
- daabacaan ama qaybiyaan sawiro, sawiro, ama muuqaalo muujinaya xubinta taranka ee qofka kale, futada, ama naaska dhedig, ama tusaya qofka kale fal galmo ah.

Afduubku waa marka uu qofku qabto qof kale oo aan raali ka ahayn qofkaas. Caadiyan, waxa kale oo ay la macno tahay in uu qofku qorsheynayo in uu jidh ahaan ama galmo u geysto qofka kale, waxa uu abuuraa khatar weyn oo ah in qofka kale uu si xun u dhaawacmo, ama uu qariyo qofka kale si ay u jirto khatar weyn oo ah in qofka kale aanu lee heliin.

Khatarta aan ka fiirsasho lahayn waa marka ficilada qofku ay abuuraan khatar sare oo dhaawac jidheed oo halis ah qof kale. Tusaale ahaan marka aad wadadda ku sii waddo oo uu rakaabku qabsado isteerinka, isaga oo isku dayaya in uu xoog kaa saaro waddada oo ay u badan tahay in aad gasho shil baabuur oo halis ah.

Dhaca waa marka uu qofku isticmaalo xoog, ama uu ku hanjabo in uu xoog isticmaalo, si uu lacag ama hanti qof kale uga qaato. Lacagta ama hantidu waa inay ahaato mid jidh ahaan saaran ama aad ugu dhow qofka kale marka xoogga la isticmaalo ama hanjabaadda la sameeyo.

Dambiyada galmoodka waxaa ka mid ah dhammaan noocyada faraxumaynta galmada, xadgudubka galmoodka ee ilmo aan qaan-gaarin, galmo-wadaaga, iyo qaawinta anshax darrada ah. Xadgudub galmo wuu dhici karaa xitaa haddii labada dhinac is qabaan. Dembiyada ku lug leh samaynta filimada qawaan ee carruurta aan qaan-gaarin ayaa kamid ah, laakiin dembiyada kale ee la xidhiidha filimada qawaan guud ahaan maaha.

Dhaadhidda waa marka qof uu si is daba joog ah ula xiriiro qof kale isaga oo aan oggolaansho ka haysan qofkaas, oo xiriiryadu waxay si macquul ah uga dhigi karaan qofka kale inuu ka baqo dhaawac jireed ama dhimasho.

Hanjabaadda argagixisanimadu waa marka qof uu sheegto in ay jirto xaalad naf-halis ah oo qofkale gelinaysa cabsi dhaawac jidheed. Tusaale waxaa ah in uu kugu soo waco taleefanka oo uu kuugu hanjabo in uu ku toogan doono marka aad guriga ka baxdo. Sidoo kale waa dambi haddii khatartu ay keento daad laga daadgureya dhismo ama dhibaato la mid ah koox dad ah.

Ku xadgudubka amarka ilaalinta waa marka qofku sameeyo shay qofka laga mamnuucay inuu sameeyo rabshad guri, dabagal, ama amarka ilaalinta faraxumaynta.

Maxaa dhacaya haddii dembiga la iga galay aniga ama ilmahayga aan kor ku xusnayn?

Haddii dembiga la galay aan kor lagu xusin, markaas waxaad u baahan doontaa inaad si kale gargaar u raadsato. Kuwa soo socdaa waa dembiyada aan loo qaadan dembiyada rabshadaha qoyska ujeedooyin lagu helo amarka ilaalinta:

- Xatooyo
- Been abuur
- Xadgudubka mukhaadaraadka ama khamriga
- Dayaca ilmaha
- Ku xadgudubka amarada maxkamada (marka laga reebo amarada ilaalinta), oo ay ku jiraan haynta, booqashada, iyo amarada taageerada
- Aflagaado
- Hanjabaadaha in la xareeyo dacwad ama loo sameeyo warbixinno booliiska ama hay'adaha kale ee dawladda